

Sygn. akt I ACz 430/15

POSTANOWIENIE

Dnia 15 maja 2015r.

Sąd Apelacyjny w Katowicach Wydział I Cywilny

w składzie następującym :

Przewodniczący: SSA Małgorzata Wołczańska

Sędziowie: SA Elżbieta Karpeta (spr)

SA Anna Bohdziewicz

po rozpoznaniu w dniu 15 maja 2015r.

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa A. C.

przeciwko A. S., L. J., K. S. i J. J.

o ustalenie i nakazanie

na skutek zażalenia powódki

na postanowienie Sądu Okręgowego w Katowicach z dnia 19 lutego 2015r. sygn. akt I C 319/14

postanawia:

1. oddalić zażalenie
2. zasądzić od powódki na rzecz pozwanych 300 (trzysta złotych tytułem kosztów postępowania zażaleniowego).

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Okręgowy w Katowicach umarzając postępowanie wobec cofnięcia pozwu zasądził od powódki na rzecz pozwanych koszty procesu w wysokości 3617 zł. W uzasadnieniu swego rozstrzygnięcia o kosztach procesu wskazał Sąd Okręgowy, że skutkiem czynności procesowej polegającej na cofnięciu pozwu jest możliwość domagania się przez pozwanego zwrotu poniesionych kosztów procesu. Rozważył także Sąd Okręgowy możliwość zastosowania przy orzekaniu o kosztach art. 102 k.p.c. i uznał, że żadne szczególne okoliczności uzasadniające zastosowanie tego przepisu w niniejszej sprawie nie zachodzą, bowiem sytuacja materialna rodziny powódki jest dobra a ponadto roszczenia powódki związane były z lokalem mieszkalnym, który powódka opuściła już w październiku 2012r., a zatem powództwo mogło być cofnięte już dwa lata wcześniej, gdy jeszcze pozwani nie korzystali z pomocy profesjonalnego pełnomocnika.

W zażaleniu na to postanowienie powódka zarzucała naruszenie przepisu art. 98 § 1 i 3 oraz art. 109 § 2 k.p.c., a także błędną ocenę sytuacji materialnej powódki. Wnosiła o uchylenie punktu 2 postanowienia z 19 lutego 2015r. ewentualnie o jego zmianę przez oddalenie wniosku pozwanych o zasądzenie kosztów procesu.

Pozwani wnieśli o oddalenie zażalenia i zasądzenie na ich rzecz kosztów postępowania zażaleniowego.

Sąd Apelacyjny zważył co następuje.

Przepis art. 203 § 2 k.p.c. stanowiący, że po cofnięciu pozwu powód na żądanie pozwanego zwraca mu koszty, jeżeli sąd już przedtem nie orzekł prawomocnie o obowiązku ich uiszczenia przez pozwanego oznacza, że pozwany traktowany jest jak wygrywający proces i należne mu są od strony przeciwnej koszty procesu, o ile złoży wniosek o ich zasądzenie. Taka sytuacja zaistniała w niniejszej sprawie i zaskarżone orzeczenie znajduje pełne umocowanie w treści cytowanego przepisu. Uregulowanie to nie wyklucza jednak zastosowania przepisu art. 102 k.p.c. stanowiącego, że sąd może zasądzić od strony przegrywającej (w przypadku cofnięcia pozwu – od powoda) jedynie część kosztów lub nie obciążać jej kosztami, o ile zachodzą w sprawie szczególne okoliczności. Sąd Okręgowy w uzasadnieniu zaskarżonego postanowienia dokonał wykładni art. 102 k.p.c., którą Sąd Apelacyjny w pełni podziela. Ocena czy przy orzekaniu o kosztach należy zastosować zasadę ogólną czy odstąpić od niej, stosując art. 102 k.p.c. zależy od uznania, że zachodzą szczególne okoliczności uzasadniające zastosowanie tego przepisu. Orzecznictwo sądowe, wyrażające się m.in. w postanowieniu Sądu Najwyższego z dnia 9 maja 2012 r. (V CZ 6/12, LEX nr 1232632) wskazuje na to, że nieuzasadniona jest nadmierna ingerencja w rozstrzygnięcia, co do zasadności bądź braku zasadności zastosowania art. 102 kpc.. W orzecznictwie Sądu Najwyższego utrwalony jest pogląd, zgodnie z którym ocena sądu czy zachodzi wypadek szczególnie uzasadniony ma charakter dyskrecjonalny oparty na swobodnym uznaniu, kształtowanym własnym przekonaniem oraz oceną okoliczności rozpoznawanej sprawy (vide postanowienia Sądu Najwyższego z 10 października 2012 r. sygn. akt IV CZ 69/12, 10 października 2012 r. sygn. akt I CZ 66/12, 5 października 2012 r. sygn. akt IV CZ 63/12, 3 października 2012 r. sygn. akt II CZ 105/12, 9 sierpnia 2012 r. sygn. akt V CZ 26/12, 23 maja 2012 r. sygn. akt III CZ 25/12). Dokonana w niniejszej sprawie ocena Sądu Okręgowego została szczegółowo i przekonująco uzasadniona , stąd nie znalazł Sąd Apelacyjny podstaw do podważenia słuszności tej oceny.

Nie są uzasadnione zarzuty powódki dotyczące naruszenia art. 98 § 1 i 3 k.p.c. przede wszystkim dlatego, że Sąd Okręgowy błędnie przywołał tę regulację jako uzasadniającą zasądzenie kosztów procesu od powódki na rzecz pozwanych. Cofnięcie pozwu i jednoczesne zgłoszenie wniosku o zasądzenie kosztów na rzecz pozwanych uzasadniało bowiem zapadłe rozstrzygnięcie na podstawie prawidłowo powołanego art. 203 § 2 zd. 2 k.p.c. Nie był również uzasadniony zarzut naruszenia art. 109 § 2 k.p.c. Zasądzone zostały zaskarżonym postanowieniem koszty zastępstwa adwokackiego w minimalnej wysokości. Oceniając nakład pracy adwokata, o którym mowa w art. 109 § 2 k.p.c. Sąd związany jest wysokością minimalną stawki wynagrodzenia, co oznacza – jak słusznie podnoszą pozwani w odpowiedzi na zażalenie – że określić wysokość wynagrodzenia należnego pełnomocnikowi strony poniżej stawki minimalnej Sąd może jedynie przy zastosowaniu art. 102 k.p.c. Ponieważ w niniejszej sprawie brak było podstaw do zastosowania art. 102 k.p.c. to brak było również podstaw do określenia wysokości wynagrodzenia pełnomocnika na podstawie art. 109 k.p.c. w wysokości niższej niż 3600 zł.

Z tych względów zażalenie jako bezzasadne podlegało oddaleniu na mocy art. 385 w związku z art. 397 § 2 k.p.c.

O kosztach postępowania zażaleniowego orzeczono na mocy art. 98 § 1 i 3 k.p.c. zasądzając je od przegrywającej etap postępowania zażaleniowego powódki na rzecz pozwanych w wysokości wynikającej z § 6 pkt 3 w związku z § 13 ust. 2 pkt 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (t.j. Dz. U. Z 2013r. poz. 46).